

עפ"ת 45156/02/19 - שומאן טופאן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 45156-02-19 טופאן נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 11115049618
לפני כבוד השופט ערן קוטון
מערער שומאן טופאן
נגד מדינת ישראל
משיבה
פסק דין

כללי

1. לפניי ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (להלן: "בית משפט קמא") שניתן בגדרי תת"ע 6601-01-18.

2. לפניי בית משפט קמא הונח כתב אישום בו יוחסה למערער עבירה של 'סטיה מנתיב הנסיעה' בהתאם לתקנה 40(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961, שלפיה "לא יסטה נוהג רכב מנתיב נסיעתו אם עלול הדבר לגרום להפרעה או לסיכון".

על פי כתב האישום, ביום 15.06.17 בשעה 10:02, נהג המערער ברכב משא בכביש 22 וסטה מנתיב נסיעתו מה שגרם לסיכון התנועה.

ההליך בבית משפט קמא

3. במהלך הדיון בבית משפט קמא הוברר כי המערער נסע בנתיב השמאלי מדרום לצפון. המערער אותם לימין אך לא הסתכל אם יש תנועה בנתיב הימני. המערער סטה מנתיב נסיעתו לנתיב הנסיעה הימני. כתוצאה מסטיית המערער מן הנתיב השמאלי לימני, נאלצה שוטרת שנסעה בניידת משטרה סמויה (להלן: "הניידת") להאט את נסיעתה.

4. המערער כפר במיוחס לו וטען כי הניידת הפריעה לרכבו להשתלב בנתיב הימני. לגרסתו, מספר רכבים ובהם הניידת השתלבו בנתיב נסיעתו הימני ו"נדחפו" לנתיב. לפיכך, נאלץ המערער להסיט רכבו לנתיב השמאלי וכאשר הדבר התאפשר ביקש לשוב לנתיב הימני בו נסע קודם לכן, אך נעצר בידי השוטרת בטענה שסטה לנתיב נסיעתה.

משכך התנהל בבית משפט קמא הליך הוכחות בו העידו השוטרת אשר אף הגישה הודעה על תשלום קנס שנמסרה למערער במקום, והמערער.

5. עם תום דיון ההוכחות שהתקיים ביום 11.12.18, קבע בית משפט קמא כדלקמן - "נדחה למתן הכרעת דין ליום 13.1.19 בשעה 13:00. התייצבות הנאשם חובה אחרת יישפט בהעדרו".

לאחר הדיון הגיש המערער בקשה לתיקון הפרוטוקול, ובהיעדר תגובת המשיבה בקשתו התקבלה.

6. בדיון שהיה קבוע למתן הכרעת דין, ביום 13.1.19, לא התייצב המערער להמשך בירור דינו. המשיבה ביקשה לדון אותו בהיעדרו ולמרות אי התייצבותו לדיון נמנע בית משפט קמא מלראות בו כמי שהודה (גם אם במאוחר) במיוחס לו ולא הרשיעו על פי הודאתו. בית משפט קמא מסר את הכרעת דינו באופן מפורט ומנומק ובסופה הרשיע את המערער במיוחס לו. בהמשך גזר את דינו של המערער בהיעדרו לתשלום קנס בסך 600 ₪, תוך ששקל את הרשעותיו הקודמות של המערער בעבירות תעבורה הכוללות "שתי הרשעות בגין מעורבות בתאונת דרכים".

7. בהכרעת הדין התייחס בית משפט קמא באופן מפורט לגרסת השוטרת ולגרסת המערער. כן ציטט את דברי המערער בעת קבלת ההודעה על תשלום הקנס שנמסרו לשוטרת לאחר ביצוע העבירה. לאחר ששמע את העדויות, עיין במסמכים, שקל את הנתונים שלפניו והתרשם מן העדים באופן בלתי אמצעי החליט בית משפט קמא להעדיף את גרסת השוטרת, בהיותה "עניינית, עקבית, סדורה ואמינה". צוין כי השוטרת הותירה רושם מהימן "והסבירה כי אילו הנתונים אותם מסר הנאשם [המערער, ע.ק.] היו מהווים חלק מהאירוע כגון: נתיב השתלבות ומשאית, הייתה מציינת פרטים אלו [...]". מנגד, סבר בית משפט קמא כי גרסת המערער היא "חסרה וחלקית". צוין כי המערער מסר מלכתחילה כי ברכבו מצלמה אך לא הצטייד בתמונות שהופקו ממנה. כן צוין כי בחקירתו הנגדית סתר את דבריו. לסיכום נאמר כי "עדויות של השוטרת עקבית ואמינה, ואילו עדות הנאשם [המערער, ע.ק.] לוקה בחסר ואינה ברורה". משכך נקבע כי המערער ביצע את העבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

הערעור

8. המערער מיאן להשלים עם פסק דינו של בית משפט קמא שניתן בהעדרו. בהודעת הערעור טען כי בית משפט קמא הורה לו שלא להתייצב לדיון בו תינתן הכרעת הדין. כן טען כי עם תחילת הליך ההוכחות ביקש להמתין לבואו של בא כוחו אך בית משפט קמא והמשיבה עמדו על קיום ההליך. עוד טען כי ביקש דחייה על מנת להגיש סרט צילום אך מצלמתו נמצאת בחזקת המשטרה נוכח חקירה אחרת המתנהלת בעניינו. המערער טען כי נגרם לו עוול ועיוות דין שעה שנשפט בהיעדרו, בפרט נוכח קשייו הבריאותיים, לרבות קשיי שמיעה. עוד טען כי בית משפט קמא טעה עת מצא להעדיף את גרסת השוטרת על פני גרסתו שלו.

9. בדיון חזר המערער על טענותיו והבהיר את התנהלותו בבית משפט קמא.

אשר לאירוע מושא ההליך, טען, בין היתר, "השוטרת היא קודם השתלבה לנתיב שלי היא עלתה מהגשר לכביש 22 ואני נוסע בנתיב הימני, היא השתלבה לפני כן, דחפה אותי ואני ברחתי שמאלה. היא ועוד משאית שהייתה

לפניה, פול טריילר. המשאית נסעה לידי והגיעה למחלף. [...] היא רצתה לעקוף אותי מנתיב שפונים ימינה למחלף. [...] רציתי לחזור לנתיב שלי [...]"

10. המערער הסביר כי מצבו הבריאותי הורע בשל מעורבותו בתאונת דרכים אחרת שהתרחשה לאחר האירוע מושא האישום, בעטיה אף מוחזקת מצלמתו בידי המשטרה. התאונה השפיעה עליו גם בהיבט הנפשי ובעת שנשא את דבריו התקשה להסתיר את דמעותיו. המערער עמד על טענת החפות.

המשיבה ביקשה לדחות הערעור והתייחסה לכלל טענות המערער, הן אלו שבהודעת הערעור, הן אלו שנטענו בדיון. לגישתה, קשה להבין מדברי המערער "מה בדיוק לטענתו התרחש". עוד הוער כי המערער "מאשר שסטה ימינה לנתיב הימני". לטענת המשיבה גרסת המערער עצמו, גם זו שנטענה בערעור, אינה גרסה מזכה. אשר לעונש, נטען כי נוכח הרשעותיו של המערער בעבירות תעבורה העונש שנגזר עליו הוא עונש מקל. התנהגותו באירוע היתה "מסכנת חיים והוא לא נטל עליה אחריות".

דיון והכרעה

11. בחנתי את הנתונים שלפני ושקלתי ענייניו של המערער.

12. הלכה עמנו שלפיה ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בממצאי עובדה וקביעות עובדתיות שנקבעו בערכאה הדיונית. הטעם לכך נעוץ ביתרון שיש לערכאה הדיונית אשר שומעת את העדים ומתרשמת מהם באופן בלתי אמצעי. נאמר לאחרונה בע"פ 9728/16 פלוני נ' מדינת ישראל (27.2.19) -

"כידוע, ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בממצאי מהימנות ועובדה שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית על בסיס התרשמות בלתי אמצעית, אלא בהתקיים חריגים מסויימים, שענייניו של המערער אינו נמנה עליהם (לפירוט ראו ע"פ 8050/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (31.10.2018))."

כך ככלל כך גם בעניינינו.

13. הכרעתו של בית משפט קמא מבוססת רובה ככולה על התרשמותו הישירה מן השוטרת ומן המערער ועל הסקת מסקנות מדבריהם. אני סבור כי עסקין במקרה חריג וקיצוני בו תטה ערכאת הערעור להתערב בממצאים עובדתיים שנקבעו בידי הערכאה הדיונית, בפרט שממצאים אלה מתיישבים עם שורת ההיגיון והשכל הישר ונסמכים, בין היתר, על גרסת המערער עצמו אשר יש בה ראשית הודאה. המערער הסביר כי במהלך נסיעתו, בשלב מסוים, נסע משמאל לנתיב נסיעת הניידת וביקש לחזור לנתיב הימני בו לטענתו נסע קודם לכן. לא מן הנמנע כי בשלב זה לא הבחין בניידת, אפשר ובשל הפרשי גבהים, ולכן סבר שהוא רשאי להשתלב בנתיבה.

אף העונש שהוטל על המערער, נוכח הסיכון הרב אשר קיים בהתנהגותו ובהינתן גיליון הרשעותיו הקודמות בתחום התעבורה, הוא אינו עונש מכביד. המערער אף לא טען אחרת.

14. אשר לייצוג המערער, ראוי להדגיש כי ביום 26.2.18, מועד ההקראה בבית משפט קמא וקביעת הדין להוכחות, לא היה המערער מיוצג. בתחילת דיון ההוכחות בבית משפט קמא אמר המערער "עורך הדין שלי הודיע שהוא מתעכב, ביקש לדחות את הדין". לאחר שהמשיבה הסבירה שהשטרות, העדה היחידה, הגיעה לדיון במיוחד, אמר המערער "אני מוכן לייצג את עצמי ולא זקוק לעו"ד". גם את הודעת הערעור הגיש המערער בעצמו ולא ביקש להיות מיוצג בהליך דנן. עיון בתיק בית משפט קמא מגלה כי ביום 27.1.19 צורף יפוי כוח בו יפה המערער כוחו של עורך דין לייצגו. עם זאת, חתם המערער על יפוי הכוח בו ביום (27.1.19), בעוד שההליך בבית משפט קמא הסתיים בכללותו עם מתן גזר הדין ביום 13.1.19, היינו שבועיים ימים לפני צירוף יפוי הכוח.

15. אף טענתו של המערער שלפיה נאמר לו כי אין עליו להתייצב לדיון בו תינתן הכרעת הדין אינה מדויקת, לשון המעטה. עם תום דיון ההוכחות וקביעת מועד למתן הכרעת הדין ציין בית משפט קמא מפורשות "התייצבות הנאשם חובה אחרת יישפט בהעדרו". המערער קיבל את פרוטוקול הדין לחזקתו שהרי הגיש בהמשך בקשה לתיקון הפרוטוקול.

16. אשר למצבו הבריאותי של המערער, בהליך דנן התייצב המערער כשהוא נעזר בקב"ים. עם זאת, מצבו הבריאותי לא מנע ממנו לשאת את דבריו בכללותם ופרוטוקול הדין שהתקיים בבית משפט קמא מעלה כי כך היו הדברים אף בהליך שהתנהל לפניו. המערער חקר את השטרות ובהמשך העיד להגנתו. גם אם סבל וסובל הוא מקשיי שמיעה, ואיני קובע זאת, אלו לא מנעו ממנו לנהל את ענייניו כראוי. לאחר דיון ההוכחות הגיש המערער כאמור בקשה לתיקון הפרוטוקול וביום 17.12.18, כחודש בטרם מתן הכרעת הדין, בהיעדר תגובת המשיבה, תוקן הפרוטוקול כמבוקש.

17. אשר לטענת המערער שלפיה נמנעה ממנו האפשרות להציג סרטון או תמונות, יוער כי בעדותו בבית משפט קמא אמר המערער כי המצלמה מצלמת לפנים ולא לאחור. מעבר לכך, המערער כלל לא ביקש לדחות את הדין על מנת להמציא תצלום זה או אחר.

18. משאלו פני הדברים לא מצאתי כי נפל פגם בהחלטותיו של בית משפט קמא או בהכרעתו, ואף לא בדרך התנהלותו. ודאי לא נמצא פגם המצדיק התערבות. בנסיבות אלו אין בידי להיעתר לערעור.

הצדדים הסכימו כי פסק הדין יינתן בהיעדרם.

המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים ותוודא קבלתו.

ניתן היום, י"ג אדר ב' תשע"ט, 20 מרץ 2019, בהעדר הצדדים.